

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Străine
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii	Teoria și practica traducerii

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	CRITICA TRADUCERII LITERARE				
Anul de studiu	II	Semestrul	3	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare DC - complementară				DF
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
Totalul de ore din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II. Distribuția fondului de timp	ore
II a. Studiu individual	93
II b. Tutoriat	-
III. Examinări	2
IV. Alte activități: traduceri de texte literare	

Total ore studiu individual (a+b+c+d)	95
Total ore pe semestru	125
Numărul de credite	5

4. Competențe specifice acumulate

Competențe generale/ profesionale	CG1. Respectă standarde de calitate în traducere CG2. Dezvoltă o strategie de traducere CG7. Îmbunătățește textele traduse
Competențe specifice/ transversale	CS1. Gândește în mod creativ CS2. Soluționează probleme

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Masterandul/ absolventul descrie nuanțat în sincronie și în diacronie principalele strategii și norme aplicabile traducerii literare, efectuează comparații critice între diferite versiuni în limba română ale unui text sursă supus traducerii.	Masterandul/ absolventul plasează în contextul istoric și cultural corespunzător operele și autorii reprezentativi ai literaturii franceze traduse în limba română.	Masterandul/ absolventul exprimă în mod coerent și argumentat opinii și analize despre principiile și strategiile de traducere, propunând soluții de îmbunătățire a versiunilor existente.

6. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei	Cursul le propune studenților din anul al II-lea modele de analiză critică a traducerilor care vin în completarea modelului bermanian prezentat anterior, în vederea perfecționării capacității acestora de comentare și de evaluare a traducerilor literare din limba franceză în limba română, prin raportarea strategiilor textuale la profilul traducătorului, genul textului tradus, contextul socio-istoric în care a fost publicată traducerea.
-----------------------------------	--

Fișa disciplinei

Obiectivele specifice	Curs	Înțelegerea și analiza evoluției conceptului de traducere, ca produs și activitate, strâns legată de personalitatea unui traducător. (Cp. c,d,e) Aprofundarea competențelor de critică <i>productivă</i> a traducerii. (Cp. d,e)
	Seminar	Perfecționarea abilităților de a comenta, critica și evalua texte reprezentative pentru traducerea literară, inclusiv prin propunerea unor soluții personale. (Cp. c,e) Dezvoltarea competenței de relaționare, prin evaluarea făcută în echipă a unor traduceri și prin propunerea de soluții colective de ameliorare a traducerii. (Ct. b) Aprofundarea competențelor de documentare. (Ct. d)

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Noțiunea de critică a traducerii. Prezentarea legăturii cu alte discipline traductologice, cu critica literară și cu sectorul editorial	1	Prelegere (definire, explicare, exemplificare, clasificare, comparare, interpretare, parafrizare, rezumare) Brainstorming, Interogare, Dezbatere	Fotocopii, extrase din corpusul de studiu. Platforma Google Classroom <i>Critica traducerii literare</i>
Cele șase etape ale criticii traducerii: Antoine Berman	2		
Critica și autocritica traducerii : practico-teoria Irinei Mavrodin	2		
O critică pertinentă a traducerilor: Katharina Reiss	2		
Traducerea neutralizantă și traducerea-text : Henri Meschonnic	1		
Replasarea traducerii în contextul ei istoric : Jean Delisle	1		
De la comentariul traducerii la critica traducerii : Michel Ballard	1		
Similaritatea divergentă : Lance Hewson	1		
Observația critică și neutralitatea binevoitoare : Yves Chevrel și Jean-Yves Masson	1		
Critica, istoria și sociologia traducerii: Anthony Pym	1		
Sinteza ideilor traductologice : puncte de convergență și de divergență în modelele de critică a traducerii prezentate	1		
Bibliografie minimală			
1. <i>Atelier de traduction</i> , no 18-30, rubrica <i>Fragmentarium Irina Mavrodin</i> , www.usv.ro/atelierdetraduction . 2. Constantinescu, Muguraș; Balățchi, Raluca-Nicoleta, 2014, <i>Critique des traductions: repères théoriques et pratiques</i> , Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca. 3. Constantinescu, Muguraș, 2017, <i>La traduction sous la loupe – lectures critiques des textes traduits</i> , préface Lance Hewson, Editions Peter Lang, Bruxelles. 4. Hewson, Lance, 2011, <i>An Approach to Translation Criticism : Emma and Madame Bovary in Translation</i> , John Benjamins Publishing, Amsterdam/Philadelphia. 5. Mavrodin, Irina, 2006, <i>Despre traducere: literal și în toate sensurile</i> , Scrisul Românesc, Craiova. 6. Reiss Katharina, 2002, <i>La critique des traductions, ses possibilités et ses limites</i> , Artois Presses Université, Arras.			
Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Discutarea importanței particularităților stilistice ale originalului în actul traducerii și al criticii acesteia.	4	lectură, observație, analiză, interpretare de texte, traducere, interpretare a traducerilor, dezbateri	În cadrul seminariilor, vor fi discutate modalitățile de comentare și evaluare a soluțiilor traducătorilor de texte literare, pe baza perspectivelor din modelele critice prezentate la curs. Se vor propune și traduceri personale pentru unitățile considerate problematice, care vor fi confruntate cu soluțiile colegilor. Corpusul de texte analizate va fi constituit din originalul, traducerea și retraducerea în limba română ale romanului <i>Bel-ami</i> de Guy de Maupassant. Vor fi discutate 3 versiuni: <ul style="list-style-type: none"> <i>Bel-Ami</i>, 1896, București, Traducere de G. Ibrăileanu <i>Bel-Ami</i>, 1965, EPL, Traducere de Radu Malcoci <i>Bel Ami</i>, Editura H, 1991, Traducere și adaptare de M. Mihail
Studierea personalității traducătorului, a proiectului său de traducere	4	lectură, observație, analiză, interpretare de texte, traducere, interpretare a traducerilor, dezbateri	
Evaluarea rolului retraducerii, a factorilor ce duc la retraducere. Comentarea strategiilor editoriale de impunere a unei traduceri noi.	4	lectură, observație, analiză, interpretare de texte, traducere, interpretare a traducerilor, dezbateri problematizare,	

Fișa disciplinei

Analizarea paratextului în traducere și retraducere	2	lectură, observație, analiză, interpretare de texte, traducere, interpretare a traducerilor, dezbateri, exerciții	Analiza traducerilor se va face pe baza unui corpus cu eșantioane de traduceri literare din franceză în română, analizându-se traduceri succesive ale aceleiași opere la intervale de timp diferite. Ea va fi dublată de realizarea de traduceri personale, care vor fi discutate în cadrul grupului.
---	---	---	--

Bibliografie minimală

1. Ballard, Michel, 2004, *Correct/ incorrect*, Artois Presses Université, Arras.
2. Constantinescu, Muguraș; Balașchi, Raluca-Nicoleta, 2014, *Critique des traductions: repères théoriques et pratiques*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
3. Hewson, Lance, 2011, *An Approach to Translation Criticism : Emma and Madame Bovary in Translation*, John Benjamins Publishing, Amsterdam/Philadelphia.
4. Mavrodin, Irina, 2006, *Despre traducere: literal și în toate sensurile*, Scrisul Românesc, Craiova.
5. Reiss, Katharina, 2002, *La critique des traductions, ses possibilités et ses limites*, Artois Presses Université, Arras.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei răspund așteptărilor reprezentanților asociațiilor profesionale de traducători și angajatorilor specifici domeniului traducerii literare (edituri, instituții culturale, centre de cercetare), asigurând în același timp competențele de cercetare necesare unei pregătiri ulterioare la nivel de doctorat în traductologie.

9. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Gradul de însușire a principiilor de critică a traducerii, specifice diferitelor abordări teoretice ale acesteia	Examinare în scris pe baza tematicii cursurilor, urmată de verificarea orală a gradului de însușire a cunoștințelor	50 %
Seminar	Capacitatea de aplicare pe texte traduse a metodologiei specifice disciplinei; de formulare de judecăți de valoare asupra unei traduceri literare; de găsire a unor soluții de traducere pertinente, adaptate la context.	Evaluarea soluțiilor de traduceri și a analizelor critice a traducerilor literare din franceză în română propuse pe parcurs, ca temă în clasă sau acasă	50 %

Standarde minime de performanță curs

- Însușirea noțiunilor de *critică a traducerii*, înțelegerea criteriilor de evaluare a unei traduceri literare.
- Însușirea și practicarea unor metode și procedee de comentare, lectură critică și evaluare a traducerii.

Standarde minime de performanță seminar

Comentarea, cu ajutorul terminologiei de specialitate, a traducerilor literare și propunerea de soluții de traducere personale, corect redactate în limba română și adaptate contextului.

Data completării	Grad didactic, nume prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume prenume, semnătura titularului de aplicație
23.09.2025	Conf.univ.dr. Raluca-Nicoleta BALAȘCHI	Conf.univ.dr. Raluca-Nicoleta BALAȘCHI

Data avizării	Grad didactic, nume prenume, semnătura responsabilului de program Conf.univ.dr. Raluca-Nicoleta BALAȘCHI Conf. univ. dr. Olga GANCEVICI
23.09.2025	

Data avizării în departament	Grad didactic, nume prenume, semnătura directorului de departament
23.09.2025	Conf. univ. dr. Olga GANCEVICI

Fișa disciplinei

Data aprobării în Consiliul Facultății	Grad didactic, nume prenume, semnătura decanului
26.09.2025	Prof. univ. dr. Daniela-Viorica PETROȘEL